

Formy zatrudnienia instruktorów imprez żeglarskich i skipperów jachtów - Nowości prawne

Nadesłany przez:

Przesłany: : 14.04.2004, 7:00:00

W ZHP instruktorzy pracują w większości w ramach porozumienia o wolontariat. W prywatnych firmach natomiast najczęściej praca instruktorów wykonywana jest sezonowo, w ramach umowy o pracę na czas określony lub na podstawie umowy-zlecenia.

Rafał Jan Krause

FORMY ZATRUDNIENIA INSTRUKTORÓW- SKIPPERÓW

Instruktor może świadczyć pracę na rzecz organizatora na podstawie:

- umowy o pracę (na czas określony, nieokreślony)
- umowy-zlecenia
- umowy o dzieło (w przypadku przeprowadzania wykładów, ćwiczeń, prowadzenia rejsu)
- porozumienia o wolontariat (praca społecznie użyteczna-nieodpłatna) [red: forma najczęstsza w przypadku imprez harcerskich!]

Najczęściej praca instruktorów wykonywana jest sezonowo, w ramach umowy o pracę na czas określony lub na podstawie umowy-zlecenia.

Istnieje również możliwość zatrudnienia instruktora lub kapitana jachtu na zasadach kontraktowych, gdzie strony uzgadniają wszystkie warunki między sobą.

Przez umowę rozumie się porozumienie stron, na mocy którego instruktor zobowiązuje się do osobistego świadczenia określonego rodzaju pracy na rzecz pracodawcy (organizatora), a pracodawca (organizator) do płacenia instruktorowi wynagrodzenia. Umowa stanowi na jaki okres czasu została zawarta. Długość czasu trwania takiej umowy może być oznaczona w dniach, tygodniach, miesiącach, co zależy wyłącznie od woli stron i jest z góry przez nie ustalone. Umowa musi być zawarta na piśmie z wyraźnym określeniem rodzaju i warunków umowy, a w szczególności winna określać:

1. Rodzaj pracy, tzn. powierzone instruktorowi funkcje:
 - a. instruktor wyszkolenia praktycznego i/lub teoretycznego
 - b. instruktor - wykładowca
 - c. instruktor służbowy
 - d. Kierownik Wyszkożenia Żeglarskiego
 - e. opiekun - wychowawca
 - f. Kierownik Placówki Wypoczynku Dzieci i Młodzieży
 - g. Kapitan jachtu, oficer wachtowy (przy organizacji rejsów)
 - h. egzaminator w Komisji Egzaminacyjnej
2. Miejsce wykonywanej pracy (stały punkt lub pewien określony obszar, akwen.)
3. Dane organizatora (pracodawcy) oraz instruktora (nazwa, adres, NIP, Regon itp.)
4. Termin rozpoczęcia pracy (jeśli umowa tego terminu nie określa, jest nim dzień zawarcia umowy).
5. Wynagrodzenie odpowiadające rodzajowi pracy z wyszczególnieniem ewentualnych premii, dodatków i świadczeń organizatora (pracodawcy) na rzecz instruktora w okresie trwania umowy (zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie NNW, ew. OC, telefon służb. itp.
6. Zobowiązanie instruktora do przestrzegania porządku i dyscypliny pracy oraz stosowania się do obowiązujących przepisów.

7. Szczegółowe ustalenia oraz zakres obowiązków w postaci aneksów.

Rozwiązanie umowy z winy instruktora może nastąpić w przypadku:

1. ciężkiego naruszenia przez instruktora podstawowych obowiązków pracowniczych na podstawie regulaminu imprezy oraz kodeksu pracy, a w szczególności:
 - a. zakłócenie porządku, bezpieczeństwa i spokoju miejsca pracy,
 - b. opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia,
 - c. stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwym lub picie alkoholu w czasie pracy,
 - d. popełnienie w trakcie pracy przestępstwa, jeżeli przestępstwo jest oczywiste.
2. utraty przez instruktora uprawnień koniecznych do wykonywania pracy.

Umowa-zlecenie lub porozumienie wolontarystyczne może być rozwiązane przez każdą ze stron. Zarówno zleceniodawca jak i instruktor (zleceniobiorca) mogą ją w każdym czasie wypowiedzieć. Nie mają tu zastosowania w tym zakresie przepisy kodeksu pracy. W przypadku gdy w umowie- zleceniu czy o wolontariat brak postanowień odnośnie do odpowiedzialności instruktora za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, znajdują wówczas zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego normujące tzw. Odpowiedzialność kontraktową (art. 471 i następne kc).

Należy również podkreślić, iż instruktor czy kapitan jachtu przystępujący do podpisania umowy ma prawo żądać ubezpieczenia NNW od pracodawcy na czas wykonywanej pracy na podstawie określonych przepisów w tym zakresie:

1. Par.2.1.3) z Rozporządzenia MEN z dnia 12.09.2001 r. (szczegółowe warunki...)
2. Art.14.3. Rozdz.3 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. (o usługach turystycznych)
3. Pkt.2.3. załącznika nr 1 Instrukcji PZZ z 1997 r. (w sprawie uprawiania żeglarstwa)

Może także negocjować refundację ubezpieczenia OC przez pracodawcę na okres określony w polisie ubezpieczeniowej ,a obejmującej czas zatrudnienia w ramach umowy z organizatorem.

Obecnie brak aktualnej POLISY UBEZPIECZENIOWEJ OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ, u instruktora realizującego swoje obowiązki zawodowe w dziedzinie żeglarstwa - to nie tylko postawa świadcząca o braku wyobraźni ale i lekkomyślności zarówno zainteresowanego jak i jego pracodawcy!!!

UWAGA:

Towarzystwa ubezpieczeniowe kierują się w postępowaniu odszkodowawczym zasadą (zawartą w ogólnych warunkach ubezpieczenia), iż ubezpieczony organizator czy instruktor powinien stosować się do obowiązujących przepisów w swojej działalności.

Zasadne wydaje się pytanie czy polisy OC instruktorów związkowych w świetle analizy sytuacji prawnej tej grupy zawodowej, są coś warte!>>> [patrz na możliwą interpretację przepisów dotyczących prawa do wykonywania czynności zawodowych instruktorów PZZ](#)

W przypadku porozumienia wolontarystycznego mają zastosowanie wszystkie inne przepisy ubezpieczeniowe z zastrzeżeniem rezygnacji z wynagrodzenia za pracę przy zapewnieniu równocześnie zwrotu kosztów dojazdu oraz ryczałtu przy innych nakładach poniesionych przez wolontariusza związanych z przystąpieniem lub wykonywaniem określonych w umowie obowiązków na określony w niej czas.

Reguluje te kwestie dokładnie nowa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ([Dz. U. z dnia 29 maja 2003 r.](#))

W powyższej umowie określa się również odpowiedzialność wolontariusza jak również zapewnienie odpowiedniego zastępstwa w przypadku rezygnacji przez niego z umowy. Ta forma zatrudnienia zdobywa sobie coraz szersze zastosowanie zwłaszcza w przypadku zatrudniania stażystów

(posiadających jednak wymagane przepisami uprawnienia lecz pragnących zdobyć niezbędne doświadczenie).

W wyniku znacznej komercjalizacji w zakresie organizacji i prowadzenia rejsów po wodach morskich oraz z powodu nieobowiązywania już od kilku lat Zarządzenia nr 25 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 19.06.1972r. w sprawie regulaminu służby morskiej statku sportowego (Dz.U.nr 30, poz.202) w praktyce rejsów morskich z powierzonymi klientami zaczęły pojawiać się coraz częściej nieporozumienia wynikające z podziału pracy i odpowiedzialności załogi przy organizacji komercyjnych imprez gdzie załogant - klient z racji specyfiki rejsu czy rodzaju jednostki na której realizowany jest rejs (szkoleniowy, stażowy, turystyczny) obarczony jest częścią pracy i odpowiedzialności. Aby uniknąć ewentualnych roszczeń obustronnych należy w takich przypadkach unormować powyższe zagadnienia na podstawie umowy cywilnoprawnej opartej na przepisach państwowych (Kodeks Cywilny , Kodeks Morski).

W przypadku organizacji rejsu przez osobę prawną (klub, firmę, itp.) powinna zostać podpisana umowa dotycząca zakresu pracy, terminu, trasy, odpowiedzialności, wynagrodzenia pomiędzy organizatorem rejsu lub szkolenia i kapitanem-instruktorem. Ponadto załoga-klienci podpisują stosowną umowę z organizatorem rejsu-szkolenia.

Jednocześnie instruktor (kapitan jachtu) jest zobowiązany w przypadku zatrudnienia na obozie czy rejsie z nieletnimi (placówka wypoczynku dzieci i młodzieży - obóz żeglarski stacjonarny lub wędrowny), posiadać przy sobie aktualną książeczkę zdrowia pracownika lub sportową książeczkę żeglarską z wpisem dopuszczającym do pracy z dziećmi i młodzieżą. Wymóg ten nie dotyczy imprez nie będących zorganizowaną formą wypoczynku czy rekreacji, turystyki z młodzieżą. W takich sytuacjach instruktor dla własnego bezpieczeństwa prawnego powinien uzyskać od opiekunów prawnych powierzonej młodzieży, stosownego oświadczenia, iż przekazują swoje dzieci pod opiekę wskazanego imiennie opiekuna oraz są świadomi zagrożeń wynikających ze specyfiki imprezy. Podpisy rodziców powinny być uwierzytelnione.

W przypadku kontroli prowadzonej przez inspektorów sanepidu lub wizytatorów kuratorium oraz braku ważnych badań w książeczce, instruktor oraz organizator naraża się na grzywnę. Organizator nie ma prawa zatrudniać kadry na obozach i rejsach młodzieżowych bez aktualnych badań lekarskich. Wynika to przepisów przytoczonych w dalszej części referatu.

Instruktor w dobrze pojętym własnym interesie powinien postarać się przed sezonem żeglarskim o stosowny wpis lekarski o treści: "zdolny do uprawiania sportów wodnych oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych do pracy z dziećmi i młodzieżą", w swojej sportowej książeczce żeglarskiej (w rubryce badania lekarskie), honorowanej w praktyce w przypadku kontroli obozu przez inspektorów sanepidu i kuratorium.

W naszej Ładowni zamieściliśmy pliki, zawierające przykładowe:

- porozumienie o wolontariat
- zakres obowiązków KWŻ'a
- zakres obowiązków Instruktora Szkolącego
- zakres obowiązków Kierownika Placówki
- zakres obowiązków Opiekuna-Wychowawcy

Rafał Jan Krause jest magistrem pedagogiki, pełni funkcje vice-komandora ds. szkolenia Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku, zawodowo pracuje jako pedagog w ośrodku wychowawczym oraz jako społeczny kurator sądowy w Gdańsku
e-mail: [nawigator97\[at\]hotmail.com](mailto:nawigator97[at]hotmail.com)